

Guide till Sveriges ungdomsråds exempelstadga

Detta är guiden till Sveriges ungdomsråds exempelstadga. Som du kan se så är texten skriven i två färger. Detta är för att den turkosa färgen är den förklarande texten och den svarta texten är själva stadgan. Om du även laddat ner exempelstadgan så innehåller den alltså exakt samma text som den svarta texten i detta dokument.

Här nedanför så står stadgans rubrik där ni byter ut "(kommun/stadsdel)" mot den kommun eller stadsdel ert ungdomsråd ligger i. Organisationsnummer är inte någonting som en förening måste ha och är därmed något som ni kan välja att ta bort om ni vill, men om ni har organisationsnummer eller skaffar det i framtiden så är det här nedanför som det ska skrivas in i stadgan. Det datumet som ni ska skriva i är datumet då ungdomsrådet hade sitt första årsmöte. Ifall ni på något framtida årsmöte gör ändringar i stadgan kan ni nedanför den raden lägga till en rad som ser ut så här: "Reviderad på årsmötet den xx-xx-xxxx" där ni då fyller i datumet för årsmötet då ni ändrade stadgan senast.

Stadga för Ungdomsrådet i (Kommun/Stadsdel)

Med organisationsnummer xxxxxx-xxxx

Antagen på årsmötet den xx-xx-xxxx

Förklaring av "Syfte" & "Organisation"

I denna paragraf står det vad ungdomsrådet heter, i vilken kommun ungdomsrådet har sin bas och att ungdomsrådet inte är bundet till några politiska, ideologiska eller religiösa organisationer eller värden. Det står också vad ungdomsrådets syfte är, alltså varför ungdomsrådet finns. Syftet som finns med i Sveriges ungdomsråds exempelstadga här nedan lyder "...med syfte att verka för att ungdomar i (kommun/stadsdel) ska få ett större inflytande över sin vardag och sitt samhälle."

§1 Syfte

mom 1 Ungdomsrådet i (kommun/stadsdel), härafter benämnt Ungdomsrådet, är en partipolitiskt och konfessionellt obunden förening, med syfte att verka för att ungdomar i (kommun/stadsdel) ska få ett större inflytande över sin vardag och sitt samhälle.

§2 Organisation

mom 1 Ungdomsrådets officiella namn är (ungdomsrådets namn).

mom 2 Ungdomsrådets högsta beslutande organ är årsmötet.

mom 3 Mellan ordinarie eller extra årsmöte är styrelsen Ungdomsrådets högsta beslutande organ.

mom 4 Ungdomsrådet har sitt säte i (kommun/stadsdel).

mom 5 Ungdomsrådet är en ideell förening.

Förklaring av ”Medlemskap”

För att ett ungdomsråd ska vara en förening så krävs det medlemmar, alltså behövs en paragraf som säger någonting om vilka som är medlemmar. I exempelstadgan står det att alla ungdomar i kommunen har rätt att bli medlemmar i ungdomsrådet. Det är också väldigt viktigt att det står hur en blir medlem i just ert ungdomsråd. I exemplet här nedan måste en person som ska bli medlem bor, vistas eller verka i kommunen eller stadsdelen och be om att få bli medlem antingen muntligt eller skriftligt.

I vår exempelstadga så står det att det är gratis att vara med i ungdomsrådet, och att ha en medlemsavgift på noll (0) kronor är något vi rekommenderar till alla ungdomsråd för att det ska vara öppet och tillgängligt för alla att vara med. Men som förening är det ert val och det går att fastställa att en måste betala en viss summa för att kunna vara medlem.

§3 Medlemskap

- mom 1 Ungdomar som bor vistas eller verkar i (kommun/stadsdel) kan vara medlemmar i Ungdomsrådet.
- mom 2 Som ungdom räknas personer som är upp till 26 år gamla.
- mom 3 Medlemskap i Ungdomsrådet gäller för ett år från 1 jan till 31 dec.
- mom 4 Medlemskap i Ungdomsrådet är gratis.
- mom 5 För att bli medlem krävs:
- Att personen bor, vistas eller verkar i (kommun/stadsdel)
 - Att personen gör en muntlig eller skriftlig ansökan om ett medlemskap i Ungdomsrådet.
-

Förklaring av ”Årsmöte”

Årsmötet är medlemmarnas chans att göra sin röst hörd i föreningen och ungdomsrådets högsta beslutande organ. Detta innebär att beslut som tas på årsmötet gäller före alla andra beslut som tas inom föreningen. Till exempel står ett årsmötesbeslut över ett styrelsebeslut. Det är viktigt att alla har chansen att komma på detta möte och att det går rätt till, därför blir paragrafen om årsmöte i stadgan ganska lång.

De flesta bestämmelserna gäller tid just därför att alla medlemmar ska ha samma chans och lika lång tid på sig att påverka. Sveriges ungdomsråds exempelstadga rekommenderar att årsmötet hålls under perioden januari-mars. Detta grundar sig bland annat på att den nya styrelsen som väljs ska ha tid på sig att komma igång och planera höstens verksamhet innan sommarlovet börjar.

Kallelsen, alltså inbjudan till årsmötet, ska skickas ut fyra veckor innan mötet. Då ska även styrelsens förslag skickas ut. På så sätt har alla medlemmar två veckor på sig att skicka in egna förslag eller förslag på ändringar i styrelsens förslag till årsmötet. Sedan har styrelsen en vecka på sig att sammanställa alla förslag och skicka ut eller på annat sätt göra dem tillgängliga för medlemmarna.

Efter årsmötet har den nya styrelsen, eftersom en också väljer styrelse på årsmötet, en månad på sig att renskriva alla dokument och protokoll från årsmötet samt se till att dessa justeras så att de blir giltiga. Protokoll från årsmötet och bilagor är nämligen värdehandlingar som bland annat behövs för att öppna bankkonto. Därför är det viktigt att dessa blir påskrivna så fort som möjligt.

§4 Årsmöte

- mom 1 Årsmöte hålls senast före mars månads utgång varje år.
- mom 2 Styrelsen ansvarar för att alla medlemmar kallas minst fyra veckor före årsmötet.
- mom 3 Alla medlemmar har rösträtt, yrkanderätt och yttranderätt på årsmötet.
- mom 4 Varje medlem har en röst.
- mom 5 Propositioner till årsmötet ska finnas tillgängliga för medlemmarna minst fyra veckor innan årsmötet ska hållas.
- mom 6 Motioner till årsmötet ska lämnas till styrelsen minst två veckor före årsmötet.
- mom 7 Samtliga medlemmar har rätt att lämna motioner till årsmötet.
- mom 8 Årsmöteshandlingar ska finnas tillgängliga för medlemmarna minst sju dagar före årsmötet.
- mom 9 På årsmötet ska minst följande punkter behandlas:
 - Mötets öppnande
 - Val av ordförande och sekreterare för mötet
 - Val av protokolljusterare

- Val av rösträknare
- Fastställande av röstlängd
- Fråga om mötets stadgeenliga utlysande
- Godkännande av dagordningen
- Redogörelse för verksamhetsberättelse och bokslut
- Behandling av propositioner
- Behandling av motioner
- Fråga om styrelses ansvarsfrihet
- Fastställande av antalet ledamöter i styrelsen
- Val av ordförande
- Val av vice ordförande
- Val av styrelseledamöter
- Val av valberedning
- Val av revisorer
- Mötets avslutande

mom 10 Extra årsmöte ska hållas om styrelsen, revisorerna eller mer än en tredjedel av medlemmarna så begär.

Förklaring av "Omröstning"

En förening ska som bekant styras på ett demokratiskt sätt vilket i praktiken innebär att en röstar i olika sammanhang. Därför finns det i exempelstadgan en paragraf som reglerar hur omröstningar ska gå till. Enkel majoritet innebär att mer än hälften av de som kan rösta röstar för förslaget. Sluten omröstning innebär att ingen ska kunna veta vad någon annan röstade på. I praktiken löses detta oftast genom en röstlåda.

§5 Omröstning

mom 1 Om inte annat anges i stadgan gäller enkel majoritet vid omröstning.

mom 2 Vid personval ska sluten omröstning tillämpas.

mom 3 Vid personval gäller att:

- Vid lika röstetal ska röstningen göras om mellan kandidater med samma röstetal.
- Vid lika röstetal igen avgör lotten.

mom 4 I övriga omröstningar gäller vid lika röstetal att mötesordförandens röst är utslagsgivande.

Förklaring av ”Styrelse”

Mellan två årsmöten så är det styrelsen som är det högsta beslutande organet i en förening. I exempelstadgan står det vad styrelsens uppgifter under året är. Det står också att styrelsen ska bestå av en ordförande och ett jämnt antal ledamöter, alltså blir det sammanlagt ett ojämnt antal styrelseledamöter. Anledningen till att en gör så är för att det inte ska behöva bli oavgjort i omröstningar.

En förening grundar sig på ideellt arbetande personer och vissa av dessa ska väljas till olika förtroendeuppdrag. Därför har stadgan en paragraf som reglerar vilka som kan bli valda till olika uppdrag. Till styrelsen kan endast medlemmar i föreningen bli valda men till valberedare och revisorer kan även personer utan medlemskap bli valda. Som revisorer är det till och med att rekommendera att ha utomstående personer eftersom deras uppgift är att granska ungdomsrådets verksamhet och ekonomi.

Utskott och kommittéer är olika namn på arbetsgrupper som en styrelse kan tillsätta för att utföra specifika uppgifter. I en förening med sådana grupper kan en ha en paragraf i stadgan som reglerar dessa men det är inte något måste.

§6 Styrelse

- mom 1 Styrelse väljs av årsmötet.
 - mom 2 För att kunna väljas till styrelsen måste en vara medlem.
 - mom 3 Styrelsen ansvarar för Ungdomsrådets verksamhet mellan årsmötena.
 - mom 4 Styrelsen ska till årsmötet lägga fram verksamhetsberättelse och ekonomisk berättelse för året som gått.
 - mom 5 Styrelsen består av ett udda antal, minst 5 och högst 7, ledamöter inklusive ordförande och en vice ordförande.
 - mom 6 Styrelsen leds av ett presidium valt av årsmötet, bestående av minst en ordförande och en vice ordförande.
 - mom 7 Styrelsen får konstituera sig fritt om årsmötet inte beslutat annat men ska minst utse en kassör.
 - mom 8 Styrelsen kan fritt utse utskott, kommittéer, arbetsgrupper etcetera, med ansvar för ett angivet område, verksamhet eller liknande.
 - mom 9 Styrelsen ansvarar för att alla i organisationen följer stadgan.
 - mom 10 Styrelsen har det yttersta ansvaret för Ungdomsrådets relation till kommunen, organisationer och individer.
 - mom 11 Mellan årsmötena har styrelsen det politiska ansvaret för Ungdomsrådet.
-

Förklaring av ”Valberedning”

En valberedning är en grupp personer som väljs av årsmötet för att lägga fram förslag till nästa årsmöte på vilka personer som ska väljas till de olika förtroendeuppdragen. Om föreningen har en valberedning bör också stadgan ha en valberedningsparagraf.

§7 Valberedning

- mom 1 Valberedning väljs av årsmötet.
- mom 2 Valberedningen leds av en sammankallande.
- mom 3 Valberedningen har till uppgift att bereda underlag till årsmötet inför val av styrelse och revisorer för Ungdomsrådet.
- mom 4 Valberedningen består av ett udda antal, minst 3 och högst 5, ledamöter inklusive sammankallande.

Förklaring av ”Revisorer”

Revision är granskningen av en förening och även detta har fått sin egen paragraf. Här står det hur revisionen ska gå till, att det ska vara minst två revisorer samt att revisorerna inte får sitta i valberedningen eller i styrelsen.

§8 Revisorer

- mom 1 Revisorer väljs av årsmötet.
 - mom 2 Det ska finnas två revisorer.
 - mom 3 Revisorerna har rätt att ta del av den verksamhet som Ungdomsrådet utövar.
 - mom 4 Revisorernas har till uppgift att:
 - Ha insyn i Ungdomsrådets räkenskaper, verksamhet och bokslut.
 - Avlämna en revisionsberättelse senast fem dagar före Årsmötets öppnande.
 - mom 5 I sin revisionsberättelse ska revisorerna:
 - Beskriva hur deras arbete gått till
 - Redogöra för huruvida styrelsen fullgjort sitt uppdrag i enighet med årsmötets beslut
 - Uttala sig om huruvida styrelsen bör beviljas ansvarsfrihet
 - mom 6 Revisorerna får inte ha något annat förtroendeuppdrag inom föreningen.
-

Förklaring av ”Redovisningsår”

Verksamhetsåret är det år för vilket verksamhetsberättelsen redovisas, alltså tiden mellan två årsmöten. Bokföringsår, eller räkenskapsår som det också kallas, är det år för vilket den ekonomiska verksamhetsberättelsen redovisas och ungdomsrådets ekonomi bokförs. Det finns lite olika alternativ för när ett räkenskapsår kan börja och sluta men i Sveriges ungdomsråds exempelstadga används 1 januari - 31 december vilket är det vanligaste.

§9 Redovisningsår

- mom 1 Ungdomsrådets verksamhetsår löper mellan två årsmöten.
 - mom 2 Ungdomsrådets bokföringsår följer kalenderåret, 1 jan till 31 dec.
 - mom 3 Verksamhetsberättelsen redogör för det gångna verksamhetsåret.
 - mom 4 Den ekonomiska berättelsen redogör för det gångna räkenskapsåret.
-

Förklaring av ”Uteslutning”

En förening måste som sagt ha medlemmar för att vara en förening och för att kunna ha medlemmar måste en också i sin stadga reglera hur en kan förlora sitt medlemskap. Det är därför paragrafen Uteslutning finns med i exempelstadgan. Enligt Sveriges ungdomsråds exempelstadga är det styrelsen eller årsmötet som kan utesluta en person ur föreningen, men styrelsens beslut att utesluta någon kan ändras av årsmötet.

§10 Uteslutning

- mom 1 Den som inte följer stadgan, eller i annat fall allvarligt motverkar Ungdomsrådets syften kan på beslut av styrelsen eller årsmötet uteslutas ur organisationen.
 - mom 2 Styrelsens beslut om uteslutning kan ändras av årsmötet.
-

Förklaring av ”Tecknande av firma”

Paragrafen Firmateckning handlar om vilka som får skriva på avtal i ungdomsrådets namn. En förening är nämligen en juridisk person och kan som organisation ingå avtal utan att avtalet binder upp någon medlem, men en fysisk person måste skriva på avtalet. Enligt Sveriges ungdomsråds exempelstadga ska styrelsen utse en person eller personer inom styrelsen som kan teckna ungdomsrådets firma för att inte hela styrelsen ska behöva vara närvarande varje gång ungdomsrådet ska skriva under ett avtal. Styrelsen kan också utse personer utanför styrelsen till firmatecknare. Det kan till exempel vara lämpligt om en har en projektledare för ett projekt som innebär att föreningen måste ingå avtal.

§11 Tecknande av firma

mom 1 Föreningens firma tecknas av den eller de som styrelsen utser.

Förklaring av ”Upplösning”

Upplösning av ungdomsrådet är en stor fråga och här krävs det fem sjättedelars majoritet för att beslutet ska gå igenom, detta innebär att om det är färre än sex personer som röstar så måste det vara ett enhälligt beslut, alltså att alla röstar för upplösning. Beslutet måste dessutom fattas på ett årsmöte.

Om ungdomsrådet läggs ned ska samma årsmöte som tar nedläggningsbeslutet också ta beslut om vad som ska hända med ungdomsrådets kvarvarande tillgångar.

§12 Upplösning

mom 1 För upplösning av ungdomsrådet krävs fem sjättedelars majoritet på årsmötet.

mom 2 Årsmötet beslutar hur ungdomsrådets tillgångar ska fördelas.

Förklaring av ”Ändring av stadgan”

För att kunna ändra i stadgan krävs det att två tredjedelar av årsmötet röstar för ändringen. Skälet till att det är så svårt att ändra i stadgan är att en genom en ändring i stadgan till exempel kan ändra hela ungdomsrådets syfte.

§13 Ändring av stadgan

- mom 1 För att ändra i den här stadgan krävs tre fjärdedelars majoritet på årsmötet.
- mom 2 Ändringar i stadgan börjar gälla när årsmötesprotokollet är justerat om inte årsmötet beslutar annat.

Tolkning av stadgan

Ibland kan en vara oense om vad det egentligen står i stadgan när en ska fatta ett beslut. I de situationerna är det styrelsens tolkning som gäller fram till årsmötet då frågan definitivt avgörs.

Avslut

Detta var en genomgång och förklaring av de olika segment som finns med i den exempelstadga som Sveriges ungdomsråd erbjuder för att underlätta föreningsbildandet för våra medlemmar. En stadga är en förenings regler och därför finns det en mängd fler saker som kan regleras i stadgan men detta är, enligt vår mening, en väl balanserad stadga för en nystartad förening. Självklart är det upp till er att ändra bäst ni vill, inte minst syftet bör ni skriva om till att matcha ert ungdomsråd.

Om ni har några fler frågor angående stadgar, föreningsbildande eller medlemskap i Sveriges ungdomsråd tveka inte att höra av er till vår ordförande.

Gabriel Johansson
gabriel@sverigesundomsrad.se
070-874 93 30